

KOMISJONI OTSUS,

1. september 2010,

Austraalia ja Ameerika Ühendriikide pädevate asutuste adekvaatsuse kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2006/43/EÜ

(teatavaks tehtud numbri K(2010) 5676 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2010/485/EL)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiivi 2006/43/EÜ, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ning millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 47 lõike 3 esimest lõiku,

olles konsulteerinud Euroopa andmekaitseinspektoriga

ning arvestades järgmist:

- (1) Kui tegemist on vannutatud audiitorite või audiitorettevõtete kontrollimise või uurimisega, võivad liikmesriikide pädevad asutused direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõike 1 ja artikli 53 kohaselt alates 29. juunist 2008 lubada anda vannutatud audiitorite või audiitorettevõtete käes olevad auditi tööpaberid või muud dokumendid üle kolmanda riigi pädevatele asutustele üksnes juhul, kui komisjon on tunnistanud kõnealused asutused adekvaatseks ning kui kõnealused asutused ja asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused teevad vastastikust koostööd. Seepärast tuleb kindlaks määrata, millised kolmandate riikide pädevad asutused on adekvaatsed selleks, et anda neile üle vannutatud audiitorite või audiitorettevõtete käes olevad auditi tööpaberid või muud dokumendid.
- (2) Vannutatud audiitorite või audiitorettevõtete käes olevate auditi tööpaberite või muude dokumentide üleandmine kolmanda riigi pädevatele asutustele on avaliku huvi seisukohalt oluline ja on seotud sõltumatu avaliku järelevalve teostamisega. Sellest tulenevalt peaksid liikmesriikide pädevad asutused kõnealused dokumendid üle andma üksnes selleks, et asjaomase kolmanda riigi pädevad asutused saaksid täita oma ülesandeid seoses audiitorite ja audiitorettevõtete avaliku järelevalve, nende

kvaliteedi välise tagamise ning nende uurimisega. Liikmesriigid peaksid tagama, et kahepoolne töökorraldus, mis võimaldab nende pädevate asutuste ning Austraalia ja Ameerika Ühendriikide pädevate asutuste vahel üle anda vannutatud audiitorite või audiitorettevõtete käes olevaid auditi tööpabereid või muid dokumente, hõlmab asjakohaseid kaitsemeetmeid, mis on seotud isikuandmete, ametisaladuste ning olulise äriteabe kaitsega selliste äriühingute puhul, kelle raamatupidamisaruandeid auditeeritakse, ning kõnealustes paberites käsitletavate äriühingute audiitorite puhul. Teavet saavate kolmanda riigi pädevates asutustes töötavate või varem töötanud isikute suhtes kehtivad ametisaladuse hoidmise kohustused.

- (3) Ilma et see piiraks direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõike 4 kohaldamist, peaksid liikmesriigid tagama, et liikmesriikide audiitorite ja audiitorettevõtete ning Austraalia ja Ameerika Ühendriikide pädevate asutuste vaheline koostöö seoses audiitorite ja audiitorettevõtete riikliku järelevalve, nende kvaliteedi tagamise ja nende uurimisega toimub asjaomase liikmesriigi pädevate asutuste kaudu.
- (4) Liikmesriigid võivad erandjuhul teha otsuse aktsepteerida ühiskontrollimisi juhul, kui see on vajalik tõhusa järelevalve tagamiseks. Liikmesriigid võivad lubada, et koostöö Austraalia ja Ameerika Ühendriikide pädevate asutustega toimub ühiskontrollidena või selliste vaatlejate tööna, kellel ei ole kontrolli- ja uurimisvolitusi ega juurdepääsu vannutatud audiitorite või audiitorettevõtete käes olevatele auditi tööpaberitele või muudele dokumentidele. Kõnealune koostöö peaks alati toimuma direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõikes 2 ja käesolevas otsuses sätestatud tingimustel, eelkõige seoses vajadusega austada suveräänsust, konfidentsiaalsust ja vastastikkuse põhimõtet. Liikmesriigid peaksid tagama, et kõik ühiskontrollid, mida nende pädevad asutused ning Austraalia ja Ameerika Ühendriikide pädevad asutused direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 kohaselt teevad liikmesriigi territooriumil, toimuksid asjaomase liikmesriigi juhtimisel.
- (5) Kõnealuse direktiivi alusel teostatava isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta ⁽²⁾. Seega, kui vannutatud audiitorite või audiitorettevõtete käes olevate auditi tööpaberite või muude dokumentide üleandmisega

⁽¹⁾ ELT L 157, 9.6.2006, lk 87.

⁽²⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

Austraalia või Ameerika Ühendriikide pädevatele asutustele kaasneb isikuandmete avalikustamine, tuleks avalikustamisel alati järgida direktiivi 95/46/EÜ sätteid. Liikmesriigid peaksid tagama edastatavate isikuandmete asjakohase kaitse eelkõige direktiivi 95/46/EÜ IV peatüki kohaste siduvate kokkulepete abil, mis on sõlmitud liikmesriikide pädevate asutuste ning Austraalia ja Ameerika Ühendriikide pädevate asutuste vahel, ning et viimati nimetatud pädevad asutused omakorda ei avalikustaks vannutatud audiitorite või audiitorettevõtete käes olevates auditi tööpaberites või muudes dokumentides sisalduvaid isikuandmeid ilma asjaomase liikmesriigi pädevate asutuste eelneva nõusolekuta.

- (6) Kolmanda riigi pädevate asutuste adekvaatsuse hindamisel tuleks lähtuda direktiivi 2006/43/EÜ artiklis 36 sätestatud koostööõuetest või põhiolemuselt samaväärsetest tegevuslikest tulemustest. Eelkõige tuleks Austraalia ja Ameerika Ühendriikide pädevate asutuste adekvaatsuse hindamisel võtta arvesse nende pädevust, ametisaladuse lekitamise vastaseid kaitsemeetmeid, nende rakendatavaid konfidentsiaalsuse eeskirju ning õigusnormidest tulenevat võimalust teha koostööd liikmesriikide pädevate asutustega.
- (7) Kuna selliste audiitorite ja audiitorettevõtete suhtes, kes tegutsevad Euroopa Liidu äriühingutes, mille väärtpaberid on noteeritud Austraalia või Ameerika Ühendriikide turul või mis kuuluvad nendes riikides konsolideeritud aruannet esitava kontserni koosseisu, kohaldatakse nimetatud riikide seadusi, tuleks otsustada, kas liikmesriikide pädevad asutused võivad anda nende riikide pädevatele asutustele üle vannutatud audiitorite või audiitorettevõtete käes olevaid auditi tööpabereid või muid dokumente üksnes selleks, et kõnealused asutused saaksid täita oma ülesandeid seoses audiitorite ja audiitorettevõtete avaliku järelevalve, nende kvaliteedi välise tagamise ning nende uurimisega.
- (8) Austraalia ja Ameerika Ühendriikide pädevate asutuste adekvaatsust direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 tähenduses on hinnatud. Otsused kõnealuste asutuste adekvaatsuse kohta tuleks teha kõnesoleva hindamise alusel.
- (9) Austraalia Väärtpaberite ja Investeeringute Komisjon (Australian Securities and Investments Commission) on pädev teostama avalikku järelevalvet audiitorite ja audiitorettevõtete üle, väliselt tagama nende kvaliteedi ja neid uurima. Ta rakendab piisavaid kaitsemeetmeid ning keelab oma praegustel ja endistel töötajatel avalikustada konfidentsiaalset teavet mis tahes kolmandale isikule või asutusele ja karistab sellise avalikustamise eest. Kõnealune asutus kasutaks üleantud auditi tööpabereid või muid

vannutatud audiitorite või audiitorettevõtete käes olevaid dokumente üksnes audiitorite ja audiitorettevõtete avalikuks järelevalveks, nende kvaliteedi väliseks tagamiseks ning nende uurimiseks. Vastavalt Austraalia õigusnormidele võib ta anda Austraalia audiitorite või audiitorettevõtete käes olevad auditi tööpaberid või muud dokumendid üle mis tahes liikmesriigi pädevatele asutustele. Sellest lähtuvalt tuleks Austraalia Väärtpaberite ja Investeeringute Komisjon tunnistada adekvaatseks direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõike 1 kohaldamisel.

- (10) Ameerika Ühendriikide Väärtpaberite ja Börsitehingute Komisjon (The Securities and Exchange Commission of the United States of America) on pädev uurima audiitorite ja audiitorettevõteteid; käesolev otsus peaks hõlmama Ameerika Ühendriikide Väärtpaberite ja Börsitehingute Komisjoni pädevust üksnes niivõrd, kuivõrd see on seotud audiitorite ja audiitorettevõtete uurimisega. Ameerika Ühendriikide Väärtpaberite ja Börsitehingute Komisjon rakendab piisavaid kaitsemeetmeid ning keelab oma praegustel ja endistel töötajatel avalikustada konfidentsiaalset teavet mis tahes kolmandale isikule või asutusele ja karistab sellise avalikustamise eest. Kõnealune asutus kasutaks üleantud, vannutatud audiitorite või audiitorettevõtete käes olevaid auditi tööpabereid või muid dokumente üksnes audiitorite ja audiitorettevõtete avalikuks järelevalveks. Vastavalt Ameerika Ühendriikide õigusnormidele on Väärtpaberite ja Börsitehingute Komisjonil võimalik anda USA audiitorite või audiitorettevõtete käes olevad auditi tööpaberid või muud dokumendid üle liikmesriikide pädevatele asutustele, kui need tööpaberid ja muud dokumendid on seotud uurimisega, mida ta võib selliste audiitorite ja audiitorettevõtete suhtes teostada. Sellest lähtuvalt tuleks Ameerika Ühendriikide Väärtpaberite ja Börsitehingute Komisjon tunnistada adekvaatseks direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõike 1 kohaldamisel.
- (11) Ameerika Ühendriikide Väärtpaberibörsil Noteeritud Äriühingute Raamatupidamise Järelevalve Nõukogu (Public Company Accounting Oversight Board of the United States of America) on pädev teostama avalikku järelevalvet audiitorite ja audiitorettevõtete üle, väliselt tagama nende kvaliteedi ja neid uurima. Ta rakendab piisavaid kaitsemeetmeid ning keelab oma praegustel ja endistel töötajatel avalikustada konfidentsiaalset teavet mis tahes kolmandale isikule või asutusele ja karistab sellise avalikustamise eest. Kõnealune asutus kasutaks üleantud, vannutatud audiitorite või audiitorettevõtete käes olevaid auditeerimise töödokumente või muid dokumente üksnes audiitorite ja audiitorettevõtete avalikuks järelevalveks, nende kvaliteedi väliseks tagamiseks ning nende uurimiseks. Vastavalt Ameerika Ühendriikide õigusnormidele on tal võimalik tagada liikmesriikide pädevatele asutustele otsene juurdepääs USA audiitorite või audiitorettevõtete käes olevatele auditi tööpaberitele või muudele asjakohastele dokumentidele, kuid ta ei tohi Ameerika Ühendriikide õigusaktide alusel selliseid dokumente üle anda liikmesriikide pädevatele asutustele.

- (12) Ameerika Ühendriikide Väärtpaberite ja Börsitehingute Komisjon võib siiski esitada liikmesriigi pädevatele asutustele kontrolliaruanded, mille Ameerika Ühendriikide Väärtpaberibörsil Noteeritud Äriühingute Raamatupidamise Järelevalve Nõukogu on koostanud USA audiitorite ja audiitorettevõtete kohta, ning eelneva põhjendatud taotluse korral selliste kontrollimistega seotud asjakohased auditi tööpaberid ja muud dokumendid, mis on USA audiitorite või audiitorettevõtete käes. Seepärast on audiitorite ja audiitorettevõtete kontrollimisega seotud liikmesriikide pädevate asutuste ja Ameerika Ühendriikide Väärtpaberibörsil Noteeritud Äriühingute Raamatupidamise Järelevalve Nõukogu vahelise koostöö tulemused põhiolemuselt samaväärsed vannutatud audiitorite või audiitorettevõtete käes olevate auditi tööpaberite või muude dokumentide otsese vahetamisega, nagu on sätestatud direktiivi 2006/43/EÜ artiklis 36. Sellest lähtuvalt tuleks Ameerika Ühendriikide Väärtpaberibörsil Noteeritud Äriühingute Raamatupidamise Järelevalve Nõukogu tunnistada adekvaatseks direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõike 1 kohaldamisel.
- (13) Auditeerimise töödokumentide üleandmine peaks hõlmama käesoleva otsuse alusel adekvaatseks tunnistatud asutustele juurdepääsu võimaldamist vannutatud audiitorite või audiitorettevõtete käes olevatele auditeerimise töödokumentidele või muudele dokumentidele või nende üleandmist liikmesriikide pädevate asutuste eelneval nõusolekul ning kõnealustele adekvaatsetele asutustele juurdepääsu võimaldamist sellistele dokumentidele või nende üleandmist liikmesriikide pädevate asutuste poolt. Kui tegemist on kontrollimise või uurimisega, ei tohiks seega vannutatud audiitoritel ja audiitorettevõtetele olla õigust võimaldada kõnealustele asutustele juurdepääsu auditi tööpaberitele või muudele vannutatud audiitorite või audiitorettevõtete käes olevatele dokumentidele ega anda üle nimetatud dokumente muudel tingimustel (näiteks vannutatud audiitori, audiitorettevõtte või klientettevõtja nõusolekul) kui nendel, mis on sätestatud käesolevas otsuses ja direktiivi 2006/43/EÜ artiklis 47.
- (14) Käesolev otsus ei tohiks piirata sellise koostöökorra kohaldamist, millele on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta direktiivi 2004/109/EÜ läbipaistvuse nõuete ühtlustamise kohta teabele, mis kuulub avaldamisele emitentide kohta, kelle väärtpaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele, ning millega muudetakse direktiivi 2001/34/EÜ, ⁽¹⁾ artikli 25 lõikes 4.
- (15) Kuna käesolev otsus tehakse üleminekuperioodil, mis on antud teatavatele kolmandate riikide audiitoritele ja audiitorettevõtetele komisjoni 29. juuli 2008. aasta otsusega 2008/627/EÜ, mis käsitleb teatavate kolmandate riikide audiitorite ja auditeerivate üksuste auditeerimistegevuse üleminekuaega, ⁽²⁾ ei tohiks käesolev otsus piirata samaväärsust käsitlevaid lõplikke otsuseid, mille komisjon võib vastu võtta direktiivi 2006/43/EÜ artikli 46 alusel.
- (16) Käesoleva otsuse eesmärk on toetada tõhusat koostööd liikmesriikide ning Austraalia ja Ameerika Ühendriikide pädevate asutuste vahel, et võimaldada neil täita oma ülesandeid seoses avaliku järelevalve, välise kvaliteeditagamise ja uurimisega ning kaitsta samal ajal asjaomaste isikute õigusi. Liikmesriigid peaksid komisjonile teatama kõnealuste asutuste koostöö korra, et komisjon saaks hinnata, kas koostöö vastab direktiivi 2006/43/EÜ artiklile 47.
- (17) Austraaliaga ja Ameerika Ühendriikidega audiitorjärelevalve alal tehtava koostöö lõppeesmärk on saavutada olukord, kus vastastikku usaldatakse üksteise järelevalvesüsteeme ning vannutatud audiitorite või audiitorettevõtete käes olevaid auditi tööpabereid või muid dokumente antaks üle erandjuhul. Vastastikune usaldus põhineks Euroopa Liidu ja kõnealuste riikide audiitorjärelevalvesüsteemide samaväärsusel.
- (18) Ameerika Ühendriikide Väärtpaberibörsil Noteeritud Äriühingute Raamatupidamise Järelevalve Nõukogu tahaks täiendavalt hinnata liikmesriikide audiitorjärelevalvesüsteeme enne, kui otsustab usaldada nende pädevate asutuste teostatud järelevalvet. Seepärast tuleks liikmesriikide pädevate asutuste ning Ameerika Ühendriikide Väärtpaberibörsil Noteeritud Äriühingute Raamatupidamise Järelevalve Nõukogu ja Ameerika Ühendriikide Väärtpaberite ja Börsitehingute Komisjoni vaheline koostöömehhanism läbi vaadata, et hinnata üksteise vastastikuse usalduse saavutamisel tehtud edusamme. Seepärast tuleks käesoleva otsuse kohaldamine Ameerika Ühendriikide Väärtpaberibörsil Noteeritud Äriühingute Raamatupidamise Järelevalve Nõukogu ja Ameerika Ühendriikide Väärtpaberite ja Börsitehingute Komisjoni suhtes lõpetada 31. juulil 2013. aastal.
- (19) Käesolevas otsuses sätestatud meetmed on kooskõlas direktiivi 2006/43/EÜ artikli 48 lõike 1 alusel loodud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõike 1 kohaldamisel käsitakse adekvaatsena järgmisi kolmandate riikide pädevaid asutusi:

- 1) Australian Securities and Investments Commission – Austraalia Väärtpaberite ja Investeeringute Komisjon;
- 2) The Public Company Accounting Oversight Board of the United States of America – Ameerika Ühendriikide Väärtpaberibörsil Noteeritud Äriühingute Raamatupidamise Järelevalve Nõukogu;
- 3) The Securities and Exchange Commission – Ameerika Ühendriikide Väärtpaberite ja Börsitehingute Komisjon.

⁽¹⁾ ELT L 390, 31.12.2004, lk 38.

⁽²⁾ ELT L 202, 31.7.2008, lk 70.

Artikkel 2

1. Kui tegemist on vannutatud audiitorite või audiitorettevõtete kontrollimise või uurimisega, on direktiivi 2006/43/EÜ artikli 53 kohaselt alates 29. juunist 2008 vannutatud audiitorite või audiitorettevõtete käes olevate auditi tööpaberite või muude dokumentide üleandmiseks vaja kas asjaomase liikmesriigi pädeva asutuse eelnevat heakskiitu või et kõnealused dokumendid annab üle asjaomase liikmesriigi pädev asutus.

2. Vannutatud audiitorite või audiitorettevõtete käes olevate auditi tööpaberite või muude dokumentide üleandmise ainus eesmärk on avalik järelevalve audiitorite ja audiitorettevõtete üle, nende kvaliteedi väline tagamine või nende uurimine.

3. Kui vannutatud audiitorite või audiitorettevõtete käes olevad auditi tööpaberid või muud dokumendid on üksnes sellise vannutatud audiitori või audiitorettevõtte käes, kes on registreeritud mõnes muus liikmesriigis kui kontserni audiitor, mille registreerimisliikmesriigi pädev asutus on saanud dokumentide üleandmise taotluse artiklis 1 osutatud asutuselt, antakse kõnealused dokumendid üle asjaomase kolmanda riigi pädevale asutusele ainult juhul, kui esimese liikmesriigi pädev asutus on väljendanud selgesõnalist nõusolekut üleandmise suhtes.

4. Liikmesriigid tagavad, et kahepoolne töökorraldus, mis võimaldab nende pädevate asutuste ning Austraalia ja Ameerika Ühendriikide pädevate asutuste vahel üle anda vannutatud audiitorite või audiitorettevõtete käes olevaid auditi tööpabereid või muid dokumente, hõlmab asjakohaseid kaitsemeetmeid, mis on seotud isikuandmete, ametisaladuste ja olulise äriteabe kaitsega selliste äriühingute puhul, kelle raamatupidamisaruandeid auditeeritakse, ning kõnealustes paberites käsitletavate äriühingute audiitorite puhul.

5. Ilma et see piiraks direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõike 4 kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et kahepoolse töökorraldu-

sega, mis käsitleb audiitorite ja audiitorettevõtete riiklikku järelevalvet, nende kvaliteedi tagamist ja nende uurimist ning mis võimaldab liikmesriikide pädevate asutuste ning Austraalia ja Ameerika Ühendriikide pädevate asutuste vahel üle anda vannutatud audiitorite või audiitorettevõtete käes olevaid auditi tööpabereid või muid dokumente, nähakse ette, et liikmesriikide audiitorite ja audiitorettevõtete ning Austraalia ja Ameerika Ühendriikide pädevate asutuste vaheline koostöö toimub asjaomase liikmesriigi pädevate asutuste kaudu.

6. Liikmesriigid võivad nõustuda ühiskontrollidega üksnes vajaduse korral. Liikmesriigid tagavad, et kõik ühiskontrollid, mida nende pädevad asutused ning Austraalia ja Ameerika Ühendriikide pädevad asutused direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 kohaselt teevad liikmesriigi territooriumil, toimuvad üldjuhul asjaomase liikmesriigi juhtimisel.

7. Liikmesriigid tagavad, et nende pädevate asutuste ning Austraalia ja Ameerika Ühendriikide pädevate asutuste vaheline kahepoolne töökorraldus vastab käesolevas otsuses sätestatud koostöötingimustele.

Artikkel 3

Artikli 1 punktides 2 ja 3 osutatud pädevate asutuste suhtes lõpetatakse käesoleva otsuse kohaldamine 31. juulil 2013.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 1. september 2010

Komisjoni nimel

komisjoni liige

Michel BARNIER